

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Центру наукових досліджень

та викладання іноземних мов НАН України

к.філол.н., доцент

ЖАЛАЙ В.Я.

« 7 » вересня 2022 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**«Іноземна мова професійного спрямування для
підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського
стандарту володіння мовою С1»**

третього освітнього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти – доктора філософії

Київ 2022

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою С1
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України (м. Київ)
Повна назва структурного підрозділу	кафедра іноземних мов
Розробник(и)	Ільченко О.М., д.філол.н., проф. Жалай В.Я., к.філол.н., доц. Пархоменко А.Ф., к.філол.н., доц. Кравченко Н.Г., к.філол.н., ст. викл. Крамар Н.А., доктор філософії з філології Миронюк Т.М., к.філол.н., доц. Бедрич Я.В., к.філол.н., ст. викл. Шелковнікова З.Б., к.філол.н., ст. викл.
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень НРК України – 9 рівень QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень
Семестр вивчення навчальної дисципліни	1 і 2 семестри 1 року навчання
Обсяг навчальної дисципліни	8 кредитів ЄКТС / 240 годин, з яких 200 годин – практичні заняття 40 годин – самостійна робота (включно з опрацюванням лекційного матеріалу в режимі асинхронної взаємодії)
Мова(и) викладання	українська, англійська, німецька, французька
Викладач(і)	Київське відділення Центру Англійська мова: Ільченко О.М., д.філол.н., проф. Чайка Л.В., д.філол.н., доц. Букреєва О.Й., к.філол.н., доц. Калюжна В.В., к.філол.н., доц. Крамар Н.А., доктор філософії з філології Линник Т.Г., к.філол.н., доц. Малиновська І.В., к.філол.н., доц. Миронюк Т.М., к.філол.н., доц. Панченко І.В., к.пед.н., доц. Пархоменко А.Ф., к.філол.н., доц. Пасько Л.В., к.філол.н., доц. Рубашова Л.М., к.філол.н., доц. Снегірєва Є.О., к.філол.н., доц.

	<p>Томахів М.В., к.філол.н., ст. викл. Шелковнікова З.Б., к.філол.н., ст. викл. Белашова Л.М., ст. викл. Затонська О.Д., ст. викл.</p> <p>Французька мова: Жалай В.Я., к.філол.н., доц.</p> <p>Німецька мова: Кравченко Н.Г., к.філол.н., ст. викл. Бістрікер Л.С., ст. викл.</p> <p>Львівське відділення Центру:</p> <p>Англійська мова: Квітковська Л.І., к.філол.н., доц., Квітковська Ж.Г., ст.викл.</p> <p>Французька мова: Міщенко В.Г., к.філол.н.,доц.</p> <p>Німецька мова: Гамота І.І., ст. викл.</p> <p>відділення м. Дніпро:</p> <p>Англійська мова: Зірка В.В., д.філол.н., проф. Панченко О.І., д.філол.н., проф.</p> <p>Харківське відділення Центру:</p> <p>Англійська мова: Солощук Л.В., д.філол.н., проф. Морозова І. І., к.філол.н., доц. Гужва О.О., ст. викл. Чеботарьова А.О., викл.</p>
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	обов'язковий компонент, нормативна навчальна дисципліна ОК 01 ННД
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Другий рівень вищої освіти (диплом магістра).</p> <p>Аспірант повинен володіти іноземною мовою на рівні загальноєвропейського стандарту B2, демонструвати навички і вміння вільного опанування усних і письмових фахових, загальнонаукових дискурсів; спілкуватися на науково-академічну тематику і загальні/повсякденні теми.</p> <p>Аспірант має вивчати лінгвокультурні особливості наукової англійської, німецької, французької мов (залежно від мови викладання) з метою ефективного сприймання специфіки науково-академічних текстів.</p>

	Навчальна дисципліна ОК 01 ННД «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою С1» ґрунтується на базових знаннях і навичках роботи з науковою і фаховою літературою, що є ґрунтовною базою для підготовки здобувачів третього рівнявищої освіти – доктора філософії.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні.
Обмеження	Обмеження відсутні.
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою курсу є розвиток мовленнєвих компетентностей, які відповідають рівню досвідченого користувача іноземної мови С1, а саме, формування навичок і вмінь, які забезпечують необхідне для науковця вільне володіння іноземними мовами, що передбачає передусім розуміння усних і письмових наукових текстів, а також вільне та ефективно висловлення і спілкування як на науково-академічні теми, так і на загальні/повсякденні теми в усній та письмовій формах, проведення наукової та педагогічної діяльності іноземними мовами.	
4. Зміст навчальної дисципліни	
<p><i>1-й модульний цикл "Літературна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне"</i></p> <p>Тема 1. Лінгвокультурні характеристики наукових дискурсів української, англійської, німецької та французької мов. Поняття "інтелектуального стилю."</p> <p>Тема 2. Переклад фахових текстів. Перекладацька еквівалентність та перекладацькі трансформації. Редагування наукових перекладів.</p> <p><i>2-й модульний цикл "Читання наукового тексту"</i></p> <p>Тема 3. Особливості жанрів сучасного наукового дискурсу.</p> <p>Тема 4. Шляхи до ефективного розуміння прочитаного. Глибинне розуміння тексту: підтекст та імплікації.</p> <p><i>3-й модульний цикл "Науково-академічне письмо"</i></p> <p>Тема 5. Писемний науковий дискурс: жанри, структура, аргументація, риторика, етикет.</p> <p>Тема 6. Редагування наукових текстів.</p> <p><i>4-й модульний цикл "Аудіювання та усне мовлення (монологічне та діалогічне)"</i></p> <p>Тема 7. Аудіювання та говоріння: два боки однієї медалі. Специфіка монологічного та діалогічного мовлення, усного наукового та повсякденного спілкування.</p> <p>Тема 8. Публічні промови та наукові доповіді на конференціях: ключі до успіху.</p>	

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- загальні принципи ефективної взаємодії у плюрилінгвальному (багатомовному) та полікультурному середовищі задля того, аби розуміти і бути зрозумілим для партнера по спілкуванню – за допомогою чотирьох способів комунікації: рецепції (сприйняття на слух та читання), продукції (говоріння та письмо), інтеракції (взаємодія у спілкуванні) та медіації (оптимізація та фасилітація мовної взаємодії, переклад тощо) (CEFR, 2020) у режимах синхронної та асинхронної взаємодії;
- теоретичні засади комунікативної компетентності як єдності взаємозалежних та взаємопов'язаних: мовленнєвої, соціолінгвістичної та прагматичної компетентностей (CEFR, 2020);
- способи рецепції (читання, аудіювання), продукції (письмо, говоріння), інтеракції та медіації іноземною мовою на підставі критичного та інтегративного мислення;
- базові поняття та категорії граматики, лексикології та стилістики іноземної мови, зокрема граматичних структур, синтаксичної організації наукового тексту;
- широкий діапазон словникового запасу (у т.ч. термінології) науково-академічного та професійного характеру, жанри та основні риторичні фігури й етикетні особливості наукового дискурсу; структурні, змістові та риторичні риси іншомовних текстів різних жанрів, принципи пошуку головних ідей та ключових слів;
- принципи організації та структурування іншомовного наукового писемного тексту - абзаци, заголовки, засоби когезії та когерентності (логічні конектори тощо);
- принципи переглядового та глибинного читання фахових і загальнонаукових текстів, виявлення головної ідеї тексту та ключових слів;
- способи пошуку імплікацій та підтексту, тлумачення даних;
- основні принципи та способи й методи усного та письмового перекладу у професійній сфері з іноземної мови на рідну та навпаки;
- принципи тлумачення даних;
- способи укладання анотацій та синопсисів (у тому числі графічних та відео анотацій: visual and video abstracts), написання тез конференцій, підготовка стендових доповідей, наукових статей різних жанрів, (у тому числі, оглядів літератури у вигляді нарративного огляду, мета-аналізу або тематичного/систематичного огляду: narrative review, meta-analysis, thematic/systematic review), доповідей, резюме/CV та супровідних листів, есеїв, подань на грант(и);
- основи практичної фонетики іноземних мов для правильної вимови;
- принципи глобального та детального аудіювання;
- особливості монологічного та діалогічного мовлення (специфіку розпитування

та пошуку інформації, відповідей на запитання, контраргументації, коментування тощо, основи публічного виступу (презентації, лекції тощо), етикет усного спілкування відповідною іноземною мовою).

ВМІТИ:

- ефективно спілкуватися у плюрилінгвальному (багатомовному) та полікультурному середовищі за допомогою чотирьох способів комунікації: рецепції, продукції, інтеракції та медіації, застосовуючи ефективні стратегії і тактики комунікації з урахуванням мовних, соціокультурних та прагматичних параметрів спілкування – у режимах синхронної та асинхронної взаємодії;
  - читати фахові та загальнонаукові тексти
- 1) шляхом швидкого перегляду великого масиву інформації іноземною мовою, а також
  - 2) з метою глибинного розуміння підтексту та імплікацій;
- шукати і знаходити певну інформацію у тексті і виділяти головні теми та ідеї;
- розуміти головну ідею тексту;
- визначати ключові слова та поняття наукової праці;
- структурувати іншомовний писемний текст (абзаци, заголовки, використовуючи засоби когезії та когерентності, як-от: засоби зв'язку (логічні конектори) тощо);
- детально розуміти складні тексти науково-академічного характеру, як безпосередньо пов'язані зі сферою науково-дослідної роботи аспіранта, так і пов'язані з іншими науковими сферами;
- розуміти і вирізняти особливості різних жанрів текстів у культурно- мовному контексті, що вивчається (наукова і науково-популярна статті, звіт, рецензія, резюме, анотація, стендова доповідь, опис експериментів і схем, кореспонденція, блог, Інтернет-форум, інструкції тощо);
- перекладати з іноземної мови на українську та навпаки з урахуванням особливостей системно-структурної будови обох мов, граматичних і лексичних трансформацій, жанрової та фахової специфіки;
- здійснювати усний і письмовий переклад з іноземної мови, використовуючи знання таких методів і способів перекладу як аналогі, перекладацькі трансформації, компенсація втрат, багатозначність слів, псевдодрузі перекладача, термінологія рідною мовою тощо;
- редагувати іншомовні наукові тексти різних жанрів;
- трансформувати графічну інформацію у словесну (опис таблиць, графіків, схем, процесів тощо), тлумачити та порівнювати таблиці, графіки й схеми;
- ефективно користуватися логічними сполучниками (конекторами);
- організовувати текст як послідовність абзаців;
- коректно наводити цитати;
- правильно укладати бібліографію;
- писати резюме/CV і супровідний лист згідно з ustalеними правилами, які

існують у відповідній країні (країнах) вивчення іноземної мови;

- писати іноземною мовою анотації й синопсиси (у тому числі, створювати графічні та відео анотації);
- писати іноземною мовою тези конференцій;
- створювати стендові доповіді;
- продукувати якісні наукові статті різних жанрів (у тому числі, огляди літератури у вигляді нарративного огляду, мета-аналізу або тематичного/систематичного огляду: narrative review, meta-analysis, thematic/systematic review), у сукупності таких їх складників як вступ і висновки, матеріал і методи дослідження, експеримент чи польові дослідження, результати дослідження (а також анотацію та подяку як компоненти статті) та грамотно їх оформлювати;
- писати іноземною мовою академічні есеї (як аргументовані та дискурсивні есеї), що передбачає вміння розпізнавати різні підтипи есеїв (нарративні (опис перебігу подій), описові (опис предмета/явища тощо), аргументовані (персуазивні/аналітичні: переваги та недоліки, згода/незгода, порівняння/протиставлення, аналіз кількісної інформації), уміти аналізувати дві та більше точок зору, упевнено обстоюючи власну позицію на підставі критичного аналізу інформації;
- писати пропозиції/подання на грант(и) з тематики дослідження;
- ефективно сприймати інформацію на слух, розуміти у цілому та детально:
  - розгорнуті монологічні висловлювання носіїв мови, як пов'язаних безпосередньо зі сферою науково-дослідницької роботи аспіранта, такі пов'язаних з іншими сферами науки і суспільного життя;
  - діалогічне мовлення, включно з вмінням слідувати за дискусією, обміном інформацією, обговоренням процесів, проблем і результатів дослідження тощо;
- розуміти автентичний матеріал з мовцями, які мають різні акценти;
- вести діалог іноземною мовою як на теми загального, так і науково-академічного характеру. При цьому наголос робиться як на вмінні спілкуватися з носіями мови, враховуючи іншу мовленнєву поведінку і культуру, так і вміння отримувати потрібну інформацію у розмові, підсумовувати інформацію, дискутувати, конструктивно критикувати і реагувати на зауваження, висловлювати іншу, відмінну точку зору, аргументувати свою позицію чи бачення предмета дискусії тощо;
- висловлювати думки у монологічній формі;
- виступати з презентацією перед аудиторією, причому аспірант має усно обґрунтувати вибір теми, контекст проблематики та цілі дослідження, матеріал, методи і напрямки дослідження, очікувані результати тощо, спираючись на візуальний ряд у форматі PowerPoint або іншого презентаційного формату (Google Slides, Genially, Visme, Emaze, Apple

Keypnote та ін.);

- правильно вимовляти слова іноземною мовою та адекватно інтонувати усні висловлювання.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Завдання навчальної дисципліни ННД.01 «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою С1» полягає у формуванні та набутті мовних компетентностей, необхідних для вільного володіння іноземною мовою, передусім для проведення наукової та викладацької діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН).

Знання:

- державної мови як усної, так і письмової, для здійснення професійної діяльності;
- іноземної мови, включаючи спеціальну термінологію, для представлення та обговорення наукових результатів англійською або однією з мов країн Європейського Союзу в усній та письмовій формах, а також ведення наукової дискусії.

Уміння:

- здійснювати порівняльно-критичний аналіз наукової інформації та адекватно оцінювати її;
- синтезувати ідеї та виводити закономірності;
- формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні дослідницькі тенденції, аналізувати наукові праці, виявляючи дискусійні та недосліджені питання;
- здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно досліджуваної проблематики та визначати їхню наукову достовірність і цінність.

Комунікація:

- бути відкритим до діалогу та спілкуватися із широким науковим загалом та громадськістю;
- кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз даних;
- здатність професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях та інших заходах у контексті світової наукової співпраці;
- здатність працювати в команді, мати навички ефективної міжособистісної та міжкультурної комунікації;

Автономія та відповідальність:

- самостійне опрацювання та критичне оцінювання наукових джерел та власного доробку;
- здатність діяти на основі високих морально-етичних засад;

- здатність постійно самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є практичні (індивідуальні) заняття (П) та самостійна робота (С), яка також включає опрацювання лекційного матеріалу в режимі асинхронної взаємодії.

Навчально-тематичний план практичних занять

1, 2 семестри 1 року навчання

	Назва теми	Кількість годин		
			П	С
1.	Тема 1. Літературна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне.		54	10
2.	Тема 2. Читання наукового тексту.		54	10
3.	Тема 3. Науково-академічне письмо.		42	10
4.	Тема 4. Аудіювання та усне мовлення (монологічне та діалогічне).		50	10
			200	40
	Усього		240	

Змістовий модуль 1

Тема 1

С1

Літературна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне.

1.1. Лінгвокультурні характеристики наукових дискурсів української, англійської, німецької та французької мов. Поняття “інтелектуального стилю.”

1.2. Переклад фахових текстів. Перекладацька еквівалентність та перекладацькі трансформації. Редагування наукових перекладів.

Опрацювання відеолекції <https://youtu.be/61YaEbGzTVc>

П1

1.3. Наукова та літературна мова: граматики, стиль, вокабуляр. Синоніми, антоніми. Омоніми, пароніми. Контекст, багатозначні слова та псевдо-друзі перекладача.

1.4. Огляд артиклів та їх вживання. Переклад артиклів.

1.5. Мовні засоби вираження кількості. Запозичення при утворенні множини.

1.6. Неправильні дієслова.

1.7. Лінеарність та дигресивність. Компресія. Логічні конектори.

1.8. Заперечення. Особливості його перекладу. Імплицитне заперечення у мові науки.

1.9. Порівняння та протиставлення. Імплікації.

1.10. Передача додаткової інформації. Імплікації.

- 1.11. Огляд системи часів. Узгодження часів. Переклад часових форм дієслів.
- 1.12. Пасив та актив та їх переклад. Імплікації.
- 1.13. Авторське “я” у мові науки та “політично коректна” мова. Їх відтворення українською мовою.
- 1.14. Висловлення ймовірності. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Модальність у мові науки та у загальнонародній мові. Імплікації та підтекст. Тлумачення даних (вербальних та невербальних (інфографіка тощо).
- 1.15. Огляд безособових форм дієслова. Дієприкметник та інфінітив. Типові конструкції та звороти мови науки.
- 1.16. Пасив та актив та їх переклад. Імплікації.
- 1.17. Авторське “я” у мові науки та “політично коректна” мова: відтворення українською мовою.
- 1.18. Висловлення ймовірності. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Модальність у мові науки та узагальнонародній мові. Імплікації.
- 1.19. Огляд безособових форм дієслова. Дієприкметник та інфінітив. Типові конструкції та звороти мови науки.
- 1.20. Умовний спосіб дієслова. Форми та вживання.
- 1.21. Емфаза та способи її перекладу. Метафора у мові науки. Гумор у науковому дискурсі.
- 1.22. Словотвір. Суфікси та префікси, їх переклад українською мовою.
- 1.23. Неологізми наукового дискурсу та їх відтворення українською мовою.
- 1.24. Науковий та професійний сленг.
- 1.25. Поточна контрольна робота.
- 1.26. Модульна контрольна робота № 1.

Змістовий модуль 2

Тема 2

C2

Читання наукового тексту.

- 2.1. Особливості жанрів сучасного наукового дискурсу.
- 2.2. Шляхи до ефективного розуміння прочитаного. Глибинне розуміння тексту: підтекст та імплікації.

Опрацювання відеолекції <https://youtu.be/o7IQlSv11fU>

П 2

- 2.3. Читання: ознайомлювальне, оглядове, прогностичне. Швидкий перегляд великих за обсягом наукових текстів. Розуміння структурованих текстів.
- 2.4. Ключові слова тексту.
- 2.5. Розпізнавання підтексту та імплікацій.
- 2.6. Абзаци (paragraphs), заголовки, засоби когезії та когерентності (логічні конектори тощо).
- 2.7. Практика вибору однієї відповіді з багатьох варіантів як метод перевірки розуміння тексту. Практика пошуку адекватних назв для абзаців як метод перевірки розуміння тексту. Практика відповідей Так/Ні/Не дано як метод перевірки розуміння тексту. Практика заповнення пропусків як метод перевірки розуміння тексту.

- 2.8. Поняття інтертекстуальності. Плагіат. Особливості цитування. Порівняння перехресних посилань.
- 2.9. Розуміння текстів, які представляють різні думки чи теорії.
- 2.10. Розуміння різних типів анотацій, резюме та наукових пропозицій.
- 2.11. Розуміння анотацій і пов'язаних з ними статей.
Анотації й синопсиси (у тому числі, графічні та відео анотації).
- 2.12. Розуміння таких частин статті, як: вступ, результати, обговорення і висновки.
- 2.13. Візуально-риторичні засоби наукового дискурсу.
- 2.14. Тлумачення таблиць, графіків, схем тощо.
- 2.15. Розуміння описових текстів і звітів, які ілюструють графічну інформацію (включно зі стендовим звітом).
- 2.16. Читання блогів і текстів на наукових інтернет-форумах.
- 2.17. Читання наукової кореспонденції.
- 2.18. Порівняння статей і тез конференцій, власне наукових і науково-популярних статей.
- 2.19. Специфіка звітів та рецензій.
- 2.20. Специфіка стендових доповідей, кейсів.
- 2.21. Поточна контрольна робота.
Модульна контрольна робота № 2.

Змістовий модуль 3

Тема 3

Науково-академічне письмо.

С3

- 3.1. Писемний науковий дискурс: жанри, структура, аргументація, риторика, етикет.
- 3.2. Редагування наукових текстів.
Опрацювання відеолекції <https://youtu.be/OoNnTlM-UYo>
- 3.3. Написання письмової рецензії на прочитану книгу або серію статей за темою дисертації.

П3

- 3.1. Жанрове розмаїття писемного наукового дискурсу.
- 3.2. Текст як послідовність абзаців. Заголовки і підзаголовки.
- 3.3. Логічні сполучники (конектори). Засоби орієнтації аудиторії щодо загальної побудови тексту.
- 3.4. Інтертекстуальність та плагіат. Коректне цитування. Способи посилання наджерела і цитати.
- 3.5. Укладання огляду прочитаної літератури та бібліографії.
- 3.6. Елементи наукової аргументації (за С. Тулміном). Типи есеїв.
- 3.7. Стислий виклад змісту тексту. Написання анотації до статті (у т.ч. на основі рекомендацій та обмеження на кількість слів).
Синопсиси. Анотації: традиційні, графічні та відео анотації.

- 3.8. Описи, класифікації, дефініції, приклади, кейси у науковому дискурсі: що і як.
- 3.9. Написання вступу, результатів, обговорення та висновків статті. Опис

методів та матеріалів наукового дослідження. Структура (модель) вступу за Д.Свейлзом.

3.10. Переведення графічної інформації у словесну (опис таблиць, графіків, схем, процесів тощо). Тлумачення і порівняння таблиць, графіків, схем.

Укладання графіку, таблиці чи стендового звіту (доповіді), пов'язаних із власним дослідженням. Опис експерименту, графіка чи процесу.

3.11. Короткий виклад наукової пропозиції/подання на грант.

3.12. Укладання резюме. Написання мотиваційного листа.

3.13. Огляд способів організації довгих виступів і письмових текстів в залежності від ситуації, адресата, способу комунікації та інших чинників. Етикет писемної наукової комунікації.

3.14. Письмова участь у наукових форумах та блогах в Інтернеті.

3.15. Поточна контрольна робота.

3.16. Модульна контрольна робота № 3. Написання есея з аргументацією “за” і “проти” на задану тему.

Змістовий модуль 4

Тема

C4

4.1. Аудіювання та усне мовлення (монологічне та діалогічне).

Аудіювання та говоріння: два боки однієї медалі. Специфіка монологічного та діалогічного мовлення, усного наукового та повсякденного спілкування.

Публічні промови та наукові доповіді на конференціях: ключі до успіху.

Аудіювання та говоріння: два боки однієї медалі. Специфіка монологічного та діалогічного мовлення, усного наукового та повсякденного спілкування.

Публічні промови та наукові доповіді на конференціях: ключі до успіху.

4.2. Опрацювання відеолекції https://youtu.be/5238c_NLRJ4

4.3. Підготовка усної презентації про власне дослідження

(у PowerPoint або іншому презентаційному форматі (Google Slides, Genially, Visme, Emaze, Apple Keynote та ін.)

П-4

4.3. Корективний фонетичний експрес-курс.

4.4. Рівні розуміння аудіотексту:

- буквальне (поверхове) значення;
- глибинне ситуативне

значення.

Розуміння основної ідеї.

4.5. Аудіювання: слів, фраз, надфразових єдностей, мікродіалогів, коротких тарозлогих текстів. Практика вибору однієї відповіді з багатьох варіантів як метод перевірки розуміння прослуханого тексту. Заповнення пропусків в таблицях і графіках під час слухання як метод перевірки розуміння прослуханого тексту. Практика відповідей Так/Ні/Не дано як метод перевірки розуміння прослуханого тексту.

4.6. Слухання і розуміння розповідей мовців про їхню освіту, професійний досвід і майбутні плани.

4.7. Слухання мовців, які представляють свої результати та їхню обґрунтованість. Слухання порад і коментарів щодо написання вступу, результатів, дискусії та

висновків статті. Слухання мовців, які обговорюють анотації, написані для різних цілей. Типи логічних помилок. Псевдоаргументація.

4.8. Слухання порад експертів щодо вимог до гарної презентації.

Слухання (і перегляд) презентацій різних мовців з наукової тематики в засобах масової інформації та коментарів щодо них. Слухання коротких дискусій, в яких мовці обґрунтовують власну точку зору.

4.9. Слухання мовців, які описують предмети та пояснюють процеси, графіки чистендові доповіді.

4.10. Розповідь про свої освіту, професійний досвід, навички та інтереси.

Вживання засобів орієнтування аудиторії щодо загальної побудови виступу.

Підготована розповідь (усна презентація) про власне наукове дослідження і участь обговоренні презентацій інших аспірантів. Вживання засобів орієнтування аудиторії щодо загальної побудови виступу.

4.11. Обговорення різних суперечливих наукових проблем (у форматі опозиції: один мовець аргументує “за”, а інший аргументує “проти”).

4.12. Поточна контрольна робота.

4.13. Модульна контрольна робота №4.

7.2 Види навчальної діяльності

Підготовка до практичних занять.

Підготовка до виконання індивідуальних завдань.

Проведення самостійної роботи за модулями.

Підготовка до іспиту.

Написання іноземною мовою анотації / статті (у тому числі, оглядової - у вигляді нарративного огляду, мета-аналізу або тематичного/ систематичного огляду: narrative review, meta-analysis, thematic/systematic review), наукової пропозиції за тематикою дослідження або подання на науковий грант.

Написання письмової рецензії на прочитану книгу або серію статей за темою дисертації з урахуванням опанованого матеріалу курсу.

Підготовка усної презентації про власне дослідження у форматі PowerPoint або іншому презентаційному форматі (Google Slides, Genially, Visme, Emaze, Apple Keynote та ін.)

Підготовка термінологічного словника-мінімуму (мінімальний обсяг – 100 мовних одиниць, наведених у контекстах вживання) та документації до іспиту.

8. Методи викладання, навчання

Модульне навчання.

Обговорення-дискусії.

Проблемно-пошукові методи.

Лекції-візуалізації.

Комунікативно-діяльнісний підхід.

Соціокультурний підхід.

Плюрилінгвізм.

Вивчення іноземної мови з опорою на зміст фаху.

(СВІ або Content Based Instruction)

Міждисциплінарний підхід в навчальному процесі.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Оцінка	Визначення	Національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
ВІДМІННО	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5,0 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
ДОБРЕ	в цілому правильна робота з певною кількістю помилок	4,0 (добре)	$74 \leq RD \leq 89$
ЗАДОВІЛЬНО	виконання задовольняє мінімальні критерії	3,0 (задовільно)	$60 \leq RD \leq 73$
НЕЗАДОВІЛЬНО	можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD \leq 59$
НЕЗАДОВІЛЬНО	необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$RD < 35$

Критерії оцінювання тестів з аудіювання, читання, лексики, граматики

Оцінка «відмінно»: не більше 2 помилок із 25 тестових завдань

Оцінка «добре»: до 5 помилок із 25 тестових завдань

Оцінка «задовільно»: до 9 помилок із 25 тестових завдань

Оцінка «незадовільно»: понад 9 помилок із 25 тестових завдань

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачено такі методи поточного формативного оцінювання: експрес-контроль (опитування та усні коментарі викладача за результатами опитування), настанови викладача в процесі виконання індивідуальних практичних завдань, перевірка, обговорення та оцінювання виконаної роботи.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Оцінювання окремих видів виконаної аспірантом навчальної роботи і набутих знань та умінь здійснюється в балах:

Модуль 1	
Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Написання тесту за курсом	10
Ведення термінологічного словника	-
Виконання поточних тестів (2x20)	40
<i>Аспірант допускається до модульної контрольної роботи за умови наявності 50 балів</i>	
Виконання модульної контрольної роботи	50
Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка	100
Модуль 2	
Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Написання тесту за курсом	10
Ведення термінологічного словника	40
Виконання поточних тестів (2x10)	20
<i>Аспірант допускається до модульної контрольної роботи за умови наявності 60 балів</i>	
Виконання модульної контрольної роботи	30
Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка	100

Модуль 3	
Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Написання тесту за курсом	10
Написання наукової статті	20
Письмова рецензія іноземною мовою на прочитану книгу або серію статей за темою дисертації	20

Виконання поточних тестів (1x20)	20
<i>Аспірант допускається до модульної контрольної роботи за умови наявності 60 балів</i>	
Виконання модульної контрольної роботи	30
Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка	100

Модуль 4	
Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Написання тесту за курсом	10
Усна презентація теми і завдань дослідження іноземною мовою (за допомогою PowerPoint або іншого презентаційного формату (Google Slides, Genially, Visme, Emaze, Apple Keynote та ін.)	40
Виконання поточних тестів (1x20)	20
<i>Аспірант допускається до модульної контрольної роботи за умови наявності 60 балів</i>	
Виконання модульної контрольної роботи	30
Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка	100

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, дискусій, перевірки виконання індивідуальних завдань письмового тестування та проведення поточних та модульних контрольних робіт, підсумкового тесту за курсом (final quiz assignment).

Матеріали за курсом (онлайн лекції, підручник Ільченко О.М. The Language of Science = Англійська для науковців, збірки тренувальних тестів тощо) є у вільному доступі на вебсайті проф. О.М. Ільченко: <https://olgailchenkoauthor.wordpress.com/>

Додаткові матеріали:

YouTube:

https://www.youtube.com/watch?v=0uO_GKExLMo

https://www.youtube.com/watch?v=p2Tti_R_ADs

Podcast:

<https://fs.blog/knowledge-project-podcast/gary-klein/>

Форма підсумкового контролю – іспит.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

Навчальний процес потребує використання мультимедіа, друкованих та електронних освітніх ресурсів.

7. Рекомендована література

7.1. Англійська мова. Основна література

1. Caplan, N. A., Johns. A. (2022). Essential Actions for Academic Writing: A Genre-Based Approach Kindle Edition. University of Michigan Press ELT. ASIN: B09SDJWVJP
2. Cargill M., O'Connor P. (2021). Writing Scientific Research Articles. Wiley-Blackwell. Kindle Edition. ASIN: B096YRDFTC
3. Council of Europe (2020). Common European Framework of Reference for Languages (CEFR): Learning, teaching, assessment – Companion volume. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
<https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>
4. Curry, M.J. (2021). An A to W of Academic Literacy: Key Concepts and Practices for Graduate Students Kindle Edition University of Michigan Press ELT. ASIN: B094R9DNXR
5. Fang, Z. (2021). Demystifying Academic Writing: Genres, Moves, Skills, and Strategies Kindle Edition Routledge ASIN: B08WYZWXSS
6. Glasman-Deal, H. (2020). Science Research Writing: For Native And Non-native Speakers Of English (second Edition). WSPC (EUROPE) ISBN 978-1786347848
7. Ilchenko, O., Kramar, N., Bedrych, Y., Shelkovnikova, Z. (2022). Test your English: Тести з англійської. – К.: Видавниче підприємство “ЕДЕЛЬВЕЙС,” ISBN: 978-617-7619-32-0 (Ebook)
http://langcenter.kiev.ua/documents/2022%20new_ILCHENKO_KRAMAR%20et%20al_%20TESTS.pdf
8. Ilchenko O., Shelkovnikova Z. (2020). Scientific Communication: Online Lecture Notes. Наукова комунікація: конспект онлайн лекцій (підготовка до кваліфікаційного іспиту з англійської мови, рівень C1). Навчальний посібник для студентів та аспірантів. – К.: Видавниче підприємство “ЕДЕЛЬВЕЙС”. ISBN 978-617-7619-22-1

9. Murphy R. (2019). English Grammar in Use Book with Answers and Interactive eBook: A Self-study Reference and Practice Book for Intermediate Learners of English. 5th Edition. - Cambridge University Press. ISBN: 978-1108586627
10. Ільченко О.М. (2022). Англійська для науковців. The Language of Science : Підручник. – 7-те вид., допрац. – К.: Видавниче підприємство “ЕДЕЛЬВЕЙС,” ISBN 978-617-7619-31-3 https://olgailchenkoauthor.files.wordpress.com/2017/01/2022_ilchenko_new-textbook.pdf
11. Калюжна В.В., Букреєва О.Й. (2010). English Opens Many Doors. Англійський науковий текст: розуміння, інтерпретація, переклад. К. : Інститутсучасного підручника. ISBN: 978-966-450-040-8
12. Карабан В. І. (2018). Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово- стилістичні проблеми : навчальний посібник. – Вид. 5-те, випр. –Вінниця : Нова Книга. ISBN 978-966-382-704-9
13. Яхонтова Т.В. (2003). English Academic Writing for Students and Researchers. Основи англомовного наукового письма. Навч. посібник. Вид. 2-ге. Львів: ПАІС. ISBN: 966-7651-11-8

Допоміжна література

1. Darian S., Ilchenko O. (2012). IMPACT: Writing for Business, Technology and Science. 2nd edition (revised). – К.: Akademiya. ISBN: 978-966-360-196-0
2. Folse, K.S., Gordon, D., Smith-Palinkas, B. (2017). Grammar for Great Writing. National Geographic Learning / Cengage Learning. ISBN: 978-1337118606
3. Folse, K.S., (2019). Great Writing 5: Student Book with Online Workbook National Geographic/(ELT) ISBN: 978-0357021095
4. Hewings M., Thaine C., McCarthy M. (2013). Cambridge Academic English C1 Advanced Student's Book: An Integrated Skills Course for EAP 1st Edition Cambridge University Press. ISBN: 978-0521165211
5. Mewburn I., Firth K., Lehman S. (2018). How to Fix Your Academic Writing Trouble A practical guide. (UK Higher Education Humanities & Social Sciences Study Skills). Maidenhead, UK: Open University Press. ISBN: 978-0335243327

6. Mewburn I., Firth K. (2021). Level Up Your Essays: How to get better grades at university. Kindle Edition. New South Publishing. ASIN : B08XTK5ZW5
7. Morley, J. (2020). Academic Phrasebank: An academic writing resource for students and researchers [Print Replica] Kindle Edition. The University of Manchester; 3rd edition ASIN : B08KWFR6MN
8. O'Dell F., McCarthy M (2016). Academic Vocabulary in Use Edition with Answers 2nd Edition. Cambridge University Press, ISBN: 978- 1107591660
9. Roche M. (2020). ESL Speaking Activities: The Ultimate Book for Busy English Teachers. Intermediate to Advanced Conversation Book for Adults: Teaching English as a Second Language Book 1. IDM Business & Law ESL Books (ESL Books for Adults) ASIN : B08FLLZH19
10. Roche M. (2020). IELTS Writing Masterclass 8.5. Master IELTS Writing Academic + General Task 1 & 2, Including Graphs, Letters, Essay Writing & Grammar for IELTS Academic. Kindle Edition. IDM IELTS Writing ASIN: B086Q3B81J
11. Roche M. (2019). CAE Cambridge Writing: Advanced English Masterclass: (Includes Complete C1 Phrasal Verbs Masterclass)- C1 English Writing Preparation for Cambridge Advanced: C1 Advanced Cambridge Exam Prep Books Kindle Edition. IDM Business & Law CAE Books ASIN : B07Y3H3B59
12. Roche M. (2018). 101 Grammar Rules for IELTS: Instant Study Notes (IELTS Grammar) Kindle Edition. IDM Business & Law ASIN : B07G7F3WK2
13. Wallwork A. (2019). English for Academic CVs, Resumes, and Online Profiles (English for Academic Research). Springer. ASIN : B07RK24LQ7
14. Wallwork A. (2011). English for Writing Research Papers. – Springer. ISBN: 978-3319260921
15. Wallwork A. (2015). English for Academic Research: Usage, Style, and Grammar. -Springer. ISBN: 978-1461415923
16. Wallwork A. (2016). English for Academic Correspondence (Englishfor Academic Research). – Springer. ISBN: 978-3319264332

7. 2. Німецька мова. Основна література

1. Бориско Н. Ф. (2010). Deutsch für Fortgeschrittene Niveau C. – К.: ООО «ИП Логос-М».
2. Perlmann-Balme M., Schwalb S. et al. (2015). Sicher! C1 Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch und Arbeitsbuch C1.1 Lektion 1-6 (+ CD-ROM) Hueber.
3. Perlmann-Balme M., Schwalb S et al. (2015). Sicher! Deutsch als Fremdsprache.(2015) Kursbuch und Arbeitsbuch C1.2 Lektion 7-12 (+ CD- ROM) Hueber

Допоміжна література

1. Baumert, A. (2019). Mit einfacher Sprache Wissenschaft kommunizieren. Kindle Edition. Springer Spektrum ASIN: B07NC2RD7D
2. Dreyer H., Schmitt R. (2010). Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. – Max Hueber Verlag.
3. GRAMMIS 2.0. Das grammatische Informationssystem des Instituts für deutsche Sprache. Online. <http://hypermedia.ids-mannheim.de/index.html>
4. Prüfungstraining Daf: Goethe-Zertifikat C1. – Übungsbuch mit CDs (2)(German Edition). – Cornelsen Verlag GmbH & Co, 2009.
5. Prüfungstraining Daf: Goethe-Zertifikat B2. – Übungsbuch mit CDs (2)(German Edition). – Cornelsen Verlag GmbH & Co, 2009.
6. Raven S., Buscha A. (2010). Erkundungen Deutsch als Fremdsprache. KOMPAKT C1: Integriertes Kurs und Arbeitsbuch.
7. Swick E. (2012). German Grammar Drills. – McGraw-Hill Education.
8. Swick E. (2011). Practice Makes Perfect: Complete German Grammar.
9. Themen aktuell 1-3. (2003). Max Hueber Verlag.

7 Французька мова. Основна література

1. Pécheur, J. (2021). Civilisation progressive du français - Niveau avancé B2-C1 + Cd audio 2è édition avec 500 activités (Progressive du français perfectionnement). CLE INTERNAT. ISBN: 978-2090380958
2. Tolas J. Le français pour les sciences. Niveau intermédiaire ou avancé. – Presse universitaires de Grenoble, 2004. – 304 p.

Допоміжна література

3. Joukovsky A. (1994). Histoire de l'Ukraine. Paris : Éd. du Dauphin.
4. Chovelon B., Barthe M. (2002). Expression et style. Français deperfectionnement. – Presses universitaires de Grenoble.
5. Andant Ch., Chalaron M.-L.. (2005). À propos. Cahier d'exercices – Presses universitaires de Grenoble.
6. Andant Ch., Chalaron M.-L. (2005). À propos. Livre de l'élève – Presses universitaires de Grenoble.
7. Chevalier-Wixler D., Dupleix D., Jouette I., Mègre B. (2007). Réussir le Dalf . Niveaux C1 et C2 du Cadre européen commun de référence. – Les Éditions Didier.
8. Dupleix D., Vaillant S.. (2010). Guide officiel d'entraînement au TCF. Test de connaissance du français. – Les éditions Didier.
9. Penfornis J.-L. (2002). Français.com. Cahier d'exercices. – CLE Interational/VUEF.
10. Penfornis J.-L. (2002). Français.com. Méthode de français professionnel et des affaires. – CLE Interational/VUEF
11. Barféty M. (2006). Expression orale. Niveau 3. Compétences B2. – CLEInternational / Sejer.
12. Callamand M., Boularès M. (2007). Grammaire vivante du français 2.Exercices d'apprentissage. Larousse, FLE, diffusuion CLE International.
13. Callamand M., Boularès M. (2007). Grammaire vivante du français 3.Exercices d'apprentissage. Larousse, FLE, diffusuion CLE International.
14. Dahilo M., Penfornis J.-L., Lincoln M. (2001). Le français de lacommunication professionnelle. – CLE International.
15. Larger N., Mimran R.. (2004). Vocabulaire expliqué du français. Niveau intermédiaire. – CLE International/Sejer , 2004.

	<p>16. Tcherednitchenko O., Koval Y.. (1995). Théorie et pratique de la traduction. – Kyiv: Lybid.</p> <p>16. Poisson-Quinton S., Mimran, R. (2007). Compréhension écrite. Niveau 4. Compétences B2. CLE International/Sejer.</p> <p>17. Pons S., Karcher G., (2006). Test d'évaluation de français. 250 activités CLE International, 2006.</p> <p>18. Крючков Г.Г., Хлопук В.С., Корж Л.П. та ін. (2000). Поглиблений курс французької мови. – К.: «Вища школа».</p> <p>19. Демчик Н.М., Міщенко М.Г. (2013). Ділова французька мова.– Львів: Видавництво «Новий світ – 2000».</p> <p>20. Максименко О.В. (2012). Практикум з техніки перекладу. Французька мова. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет».</p> <p>21. Максименко О.В. (2008). Усний переклад: теорія, вправи, тексти (французька мова).– Вінниця: «Нова книга».</p>
--	---

Силабус підготували:

Ільченко О.М., д.філол.н., проф.

Кравченко Н.Г., к.філол.н., ст. викл.

Крамар Н.А., доктор філософії з філології